

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

Bucătărie
Medievală
Germană
Franconia
(secol XIV)

 paideia

© 2012 Editura Paideia
Str. Tudor Arghezi, nr. 15, sector 2

București, România
tel.: 021.316.82.08; 021.316.82.10
fax: 021.316.82.21
e-mail: difuzare@paideia.ro
www.paideia.ro
www.cadourialese.ro

ISBN 978-973-596-776-5

Măncăruri de vită, de porc și de vânat

Ficat de vită

Pregătirea ficatului

Tărușiți un ficat de vită, însă să nu fie pietros; odată ajunși acasă, tăiați-l în patru (sau cinci bucăți). Așezați bucătile pe un grătar și frigeti-le. Așadar ficatul a fost "trecut prin foc și pară", curățându-se de "păcate" (fiere). "Spălați" apoi bucătele de ficat în apă caldă sau în bulion [...]; puneti-le pe foc și lăsați-le să fierbă.

Odată cătite bine, scoateți-le și lăsați-le să se răcească.

Pregătirea "piției" (1)

Odată răciți, îmbucătați "ficații". Luati o parte din "ficaței" și sfărâmați-l într-un mojar în tovarășia unei coaje de pâine prăjita. Presărați pe amestecătura de ficat și pâine, piper și ghimbir, astfel încât să devină iute. Adăugați puțin anason și îmbălsămați cu otet

și cu miere "curătoare". Și se pune amestecul pe foc și se fierbe până la îngroașare. Apoi lăsați-l să stea la rece. Și așezați înăuntrul "piftiei" (?) astfel căpătate ficatul im-bucătațit (restul de "ficătei"?).

Notă: pare să fie vorba de o piftie de ficat de viață.

Ficat vânătoresc pe vreme de odihnă

Iar pe vreme de odihnă (vacanță), ătași ficat vânătoresc (ficat de căprioară sau de porc mistreț).

"Mâncare înțeleaptă" de creier...

Aceasta este o mâncare înțeleaptă (*kluge speisei*) care se cheamă... creier frit.

Pentru a pregăti cu istețime o mâncare înțeleaptă, va trebui un creier (preferabil de viață), niscaiva faină, niște mere tăiate mărunt și câteva ouă. Amestecați-le cu grijă și presărăți mirodenii alese. Răspândiți amestecul pe o frigare (germ.med. *spiz* / germ. mod. *spiess*) (!?); frigeteți cu găingăsie și puneti-l pe masă.

Se poate urma aceeași cărare bătută cu un plămân (preferabil tot de viață), de data asta însă fierb.

Purceluș de lapte umplut, la grătar

Iată cum se face un purceluș de lapte umplut, la grătar.

Pregătirea purcelușului

Înjunghiați sau târquiți un purceluș de lapte, "bâtrân" de numai trei săptămâni; scufundați-l în apă fierbinte și îndepărtați-i părul cu oarece unealătă.

Trebui să-i jupuți pielea pe mijlocul burzii și să-i faceți o tăiefură, pentru a-i "libera" atât oasele, cât și "carnea" (!?) și tot ce se află înăuntrul pântecului (adică măruntaiele!). Și trebuie smulse și "ghearele" de la copite.

Pregătirea umpluturii

Luați "carnea" trasă în afara pântecului (adică măruntaiele!) și fierbeți-o atâtă vreme cât e' nevoie; după care tocați-o, în tovărășia a ceva slănină. Apoi, amestecați "carnea" cu câteva ouă proaspete, o bucată de pâine, o "mustață" de pătrunjel, niscaiva ierburi și sare căt se

cere. Umpleți purcelușul cu această amestecătură, însă să nu fie prea "ghiftuit"; nu-i uități rătul.

Respect pentru o

Gătitul purcelușului

Așezați cu grijă purcelușul într-un cazan. Lăsați-l să fierbă la foc mic, ca să nu se rupă carne. Scoateți-l apoi și așezați-l pe un grătar de lemn și frigeti-l cu blândețe. Iar atunci când purcelușul este bine fript, luați-o scândură, îmbrăcați-o cu un "frunzis" de ouă și așezați dobitoaca friptă cu îndemânare ...! Purtăți scândura susținută de patru bețe cu mâneră, așezați-o pe masă și cinstiți-vă oaspetii.

Mancare de burtă și mațe de porc

Tărquiti mațe fierte de porc și stomac de porc. Tăiați mațele (mațul gros și cel subțire) în patru, și apoi aşa de subțire precum chinga. Si tăiați mărunt și stomacul. Altfel spus, tăiați atât de mărunt cât doriti. (De fapt, tăiați în cuburi stomacul și mațele.)

Vă trebuie și ceva ierburi, precum pătrunjel, busuiocul cerbilor, mentă și salvie, de

asemenea ouă fierte vârtoș și pâine aleasă cu chimen, precum și puțin piper și un ou pentru gătit (adică nefiert). Amestecați dresurile și "îmbâlsămati"-le cu oțet ales și bulion din cel bun, bâgând însă de seamă să nu se facă prea acre.

Presărați mirodenile peste "măruntaiele" porcului și adăugați grăsime. Punetă totul într-o oală și lăsați pe foc până ce amestecătura se îngroașă. Scoateți "mâncarea de burtă" și nu sărați peste măsură.

Ficat de căprioară cu miere

Dacă poftiți ficat de căprioară la grătar, aveți nevoie de un grătar bine încins. Dar mai înainte îndepărtați fierea cu cuțitul.

Luați apoi miere "curgătoare" curată și fierbeți-o. Si luați și niște dresuri, precum ghimbir, galanga și cuișoare; măciucați-le într-un pisălog și aruncați-le în "zeama" de miere. Spălați înălță un ciubărăș, acolo unde vreți să punetă mâncarea; și spălați cu strănicioare, aşa încât să sclicească de curat ce e'. Scurgeți înălțuntru ciubărășului mierea îsprăvită (adică fiartă și înmiresmată) și așezați ficatul îsprăvit (adică fript) aşa cum

Cuprins

Măncăruri de vită, de porc și de vânăt

Ficat de vită	3
"Mâncare înteleaptă" de creier...	4
Purceluș de lapte umplut, la grătar	5
Mâncare de burta și mațe de porc	6
Ficat de căprioară cu miere	7

Orătanii și vânăt pasăresc

Gască friptă cu condiment	9
Gască flărată cu condiment	10
"Găinile regelui" <i>Blanc-manger</i>	11
de piept de găină	12
Pui de găină cu sos de șutul	13
Găinușa-de-alun	14

Măncăruri de pește

Știuca umplută la cuptor	17
Știuca: piele de știuca cu umplutura de știuca...	18
Krapfen (mațe de știuca umplute cu pește)	18
Anchilă la grătar	18
Tîpar la grătar cu sos	19
Purée de pește	20

Sosuri și condimente

"Sos" întemeiat pe ficat	21
"Sos" pentru carne de pasare	21
Sos <i>swallenberg</i> pentru oameni și cărti	
pentru vreme rece	22
Sos acru din struguri	22
Agraz (sos acru din mere și struguri acri)	23
<i>Condiment</i>	
(sos din carne de vita)	23
<i>Condiment</i>	
(sos din hasmă)	24
<i>Condiment</i> pentru murat sau marinat	24

Mâncăruri de legume și zarzavaturi

Bucăți de terci de măzare la fripare	25
Mazăre pe gustul păgănilor	25
Fasole (ciordba de fasole?)	26
Purée de praz	27
Purée de morcovi	27

Bucate de plăcintărie

Pateuri cu somon	29
Pateuri cu pește	30
Pateuri mici cu brânză	31
Tartă cu carne pe gustul păgănilor	31
Tartă cu miqdale	32
Tartă umplută cu dobriz (cu condiment din mere)	32
<i>Fladen</i> (plăcintă cu carne)	33

Fladen (plăcintă cu ficat de vitel)

<i>Fladen</i> (plăcintă cu pește)	34
"Budinca" de pere și mere	34
"Brânză" și "unt" de miqdale	35

Purée-uri ca desert

Purée de cireșe	37
Purée de gutul	37
Purée de mere	38
Purée de miqdale	38
Purée de nucl	38
Purée de orez	39
Purée de pere	39
Purée de prune ("mâncare înțeleaptă de prune")	40
Purée de violete	40

Băuturi și compoturi

Mled Imbietor	43
Compot de visine	45

Argument

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

LIBRIS
SERIA
NR.
30055
EDITIE SPECIALĂ
ss.

Bucătărie Medievală Germană Bavaria (secol XV)

 paideia

Cuprins

Rețete

Măncăruri de vită, de pasare și de vânat

Ficat de vitel la grătar	5
Găscă	6
Cărnajă vânătorescă la grătar	7
Plămăni de cerb fierți în bullon	7
Supă (?) de carne de vânat	8
Supă(?)decoarne decerbtanăr	8
"Găluști" vânătorescă	8
Carne de stârc cu sos	9

Pește și fructe de mare

"Friptură" împănată de pește	11
Batoq	12
Carnați de pește la fripare	13
Pește în aspic	13
"Găluști" lungi de pește	14
Terci/purée de raci	14

Măncăruri de legume și de fructe

Mazăre la fripare	15
Pere la fripare	15
Pere la fripare	16
Pere precum rămele... cu sos din muștar	16

Sosuri

Sos de visine	17
Sos de Păresimi	17
Sos pentru pește	18

Respect pentru oameni și cărti

Lapte și "lactate"

Lapte gros cu ouă	19
Gespott ("sufleu" de brânză cu ouă)	19
"Branză" de lapte de miqdale	20
Terci/purée de lapte de miqdale cu orez	20

Clătite, gogoși, tarte

"Clătită"	21
"Clătită" simplă din aluat de orz	21
Gogoși "Indolte" precum potcoavele de cal	22
"Gogoși" fierite în vin și dresă cu miere și mirodenii	22
Tartă cu ouă și stafide	23
Tartă cu vișine	23
Tartă păgănă	24

Slături privind regimul de sănătate

Carnea de vită, de porc, de miel, de capră și de arici

Despre carne	29
Carnea de vită	30
Carnea de porc	30

Carnea de miel, de capră,

de vită, de pasare și de pește	31
--------------------------------	----

Carnea de arici

31

Carnea de pasare

Găinile tinere	33
Găinușa-de-alun/lerunca	33
Potârnicea	34
Turturelele	35
Vânătul pasăresc	36

Carnea de pește

Peștele	37
Peștele și alte cărnuri	38

Cerealele, zarzavaturile și lejuurile

Fasolea	39
Ceapa și usturoiul	40
Nautul	40
Orzul	41
Linteia	42
Salata verde	42
Varza	43

Ouale, lactatele, pâinea

Ouale	45
Laptele	45
Branza	47
Pâinea	48

Uleiurile

Uleiuri de natură rece (a) ulei de limba-mielului	51
51	

(b) ulei de masline	51
cu petale de trandafir	51
Uleiuri de natură fierbinte	52
(a) uleiul de castoreum	52
(b) uleiul de dafin	53
(c) uleiul de mărar	53
(d) ulei de nard	53
(e) uleiul de soc	54
(f) uleiul de virnant	54

Fructele; strugurii și vinul

Qutuile	57
Merele	58
Migdalele	58
Nucile	60
Piersicile	60
Rodilile	61
Smochinele	62
Strugurii	63
Vinul	64

Diferite sfaturi dietetice

Diferite sfaturi dietetice	65
----------------------------	----

Anotimpurile

Mâncarea pe vreme de primăvară	67
Mâncarea pe vreme de vară	67
Mâncarea pe vreme de toamnă	68
Mâncarea pe vreme de iarnă	68

Argument